Dosarul nr. 21r-39/24
Nr. generat de PIGD – 1-23123576-02-21r-11012024
Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Judecător: Gorceac Alina

D E C I Z I E
În numele Legii

09 aprilie 2025 *****

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

Examinând în ordine de recurs, *fără participarea părților,* recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023, prin care plângerea condamnatului **Pleșca Alexandr** împotriva administrației instituției penitenciare, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a fost admisă -

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) şi alin. (2) Cod de procedură penală.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, condamnatul Pleșca Alexandr, avocatul Malanciuc Stela în interesele condamnatului, nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 06.02.2025 ora 09:30.

Asupra recursului declarat de directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Condamnatul Pleșca Alexandr a înaintat o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu reducerea pedepsei.

În motivarea plângerii a invocat că, a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în condiții inumane și degradante, ce contravin prevederilor art. 3 CEDO.

2. Prin ***încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023***, s-a dispus: *"Se admite plângerea condamnatului Pleșca Alexandru împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.*

*Se constată faptul că, condamnatul Pleșca Alexandru, a. n. *****, a fost deținut în perioada 15.10.2021-08.02.2022, 03.01.2023-02.10.2023, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale.*

*Se reduce pedeapsa condamnatului Pleșca Alexandru, a. n. *****, pentru perioada totală de 388 zile, în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, cu 76 (șaptezeci și șase) zile.*

În privința perioadei rămase de 8 (opt) zile, cu titlu de despăgubire, se acordă condamnatului Pleșca Alexandru, suma de bani în mărime de 400 (patru sute) lei, și anume o unitate convențională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M..

Încheierea instanței judecătorești privind încasarea mijloacelor bănești se va executa în condițiile Codului de executare".

Solicitările recurentului:

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023, recurs a declarat directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța solicitând: admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, respingerea plângerii deținutului Pleșca Alexandr cu privire la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, pentru perioada 15.10.2021 – 08.02.2022 să fie respinsă ca tardivă.*

În motivarea recursului, recurentul a indicat următoarele aspecte:

- menționează că mecanismul național de constatare a condițiilor precare de detenție prevede trei termeni de prescripție și anume: - 6 luni de la data când persoanele nu mai sunt deținute în condiții precare de detenție, dar sunt în continuare în detenție art.(473^2 alin.(5) Codul de procedură penală); - 4 luni de la data eliberării din detenție (art.473^2 alin.(5) Codul de procedură penală) - cu examinarea subsumată și din perspectiva primului termen de prescripție; - 4 luni din data intrării în vigoare a Legii nr.163/2017, cu condiția că în termen de 6 luni de la data când s-au eliberat din detenție sau de la data de când nu mai sunt deținuți în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale au depus cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu o pretinsă încălcare a drepturilor lor (art. VI alin.(3) din Legea nr.163/2017);

- astfel, aduce la cunoștința instanței că, deținutul Pleșca Alexandr a fost eliberat din detenție din Penitenciarul nr.13 — Chișinău la data de 08.02.2021 cu arest la domiciliu și a fost din nou plasat în detenție în Penitenciarul nr. 11 - Bălți la data de 16.06.2022 , iar ultimul nu a depus plângere privind constatarea violării art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertății fundamentale în instanța națională în decurs de 4 luni de zile de la eliberare pentru_perioada: 15.10.2021 - 08.02.2022.

- așadar, consideră că perioada de timp în care Pleșca Alexandr s-a deținut în detenție în perioada 15.10.2021 - 08.02,2022, urma să fie respinsă ca tardivă conform normei citate mai sus, iar dacă totuși instanța a ajuns la concluzia că ultimul s-a deținut în condiții precare, urma ca ultimului săi fie redus termenul de pedeapsă numai din perioada 03.01.2023 - 02.10.2023.

- deși reprezentantul Penitenciarului nr.13 - Chișinău, în ședința de judecată a menționat despre toate chestiunile menționate mai sus și despre faptul că, în conformitate cu prevederile (art.473^2 alin (5) Codul de procedură penală) plângerea urmează a fi respinsă ca tardivă pentru perioada cuprinsă: 15.10.2021 - 08.02.2022, însă instanța de judecată nu a tras atenția la acest moment și a acceptat plângerea ceea ce consideră că este o încălcare de normă;

- o altă chestiune pe care o consideră că instanța a omis-o este faptul că, conform modificărilor operate la Codul de procedură penală conform „Legii nr.245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normativ ”și anume conform prevederilor art.473/2 alin.(4) Cod de procedură penală ”în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare

prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat";

- așadar, consideră că din acest punct de vedere și pentru a nu prejudicia bugetul statului, instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat și este mai convenabil și pentru deținut ca termenul de pedeapsă să fie redus cu încă o zi mai mult decât săi i se acorde cu titlu de despăgubire suma de bani în mărime de 400 (patru sute) lei;

- or, legiuitorul în preambulul art. 382 din Codul de procedură penală a statuat următoarele „completul de judecată sau judecătorul, când judecă singur cauza, deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt și apoi asupra chestiunilor de drept, iar, chestiunile asupră cărora urmează să se expună completul sau judecătorul sunt prevăzute la art. 385 Idem ";

- cu toate că în cazuri individuale aparent pot exista situații când o persoană a fost deținută în condiții contrare art. 3 CEDO chiar și în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, fiecare caz individual în acest sens urmează a fi analizată detaliat;

- pe altă cale, accentuează faptul că rapoartele organismelor naționale și internaționale în domeniul respectării drepturilor omului nu vizează condițiile de detenție pentru un deținut în parte sau o celulă a instituției privită individual, dar situația per ansamblu a instituției de deținere;

- prin urmare , aprecierea condițiilor de deținere pentru o anumită perioadă într-un anumit penitenciar față de un deținut urmează să fie efectuată individual în baza cercetării tuturor problemelor existente în ansamblu lor;

- celulele corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. în același context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiași act normativ, pe perioada toamnă iarnă temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule și ferestre de aerisire amplasate mai sus de ușa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care este despărțit de restul celulei printr-un perete. Totuși deținutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice și de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit și să păstreze îmbrăcămintea și lenjeria de pat eliberată de administrația penitenciarului, să

menținã permanent curățenia în încăperile de detenție, în celule, după deșteptare să-și aranjeze paturile conform modelului stabilit și să facă pe rând curățenie în celulă;

- deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităților), sunt asigurați cu hrană caldă de trei ori pe zi, conform graficului prestabilit, gratuit, din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, în conformitatea cu Ordinul MJ RM nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentației deținuților din penitenciar și Ordinului MJ RM nr. 100 din 07.03.2007, cu privire la aprobarea normelor de alimentare a deținuților pentru cazurile excepționale când aprovizionarea deținuților cu hrană caldă nu este posibilă și a normelor de substituire a unor produse alimentare prin altele.

Procedura de citare legal executată conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală.

4. Reprezentantul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, condamnatul Plești Alexandr, avocatul Malanciuc Stela în interesele condamnatului, nu au depus referință sau careva materiale suplimentare până la data de 06.02.2025 ora 09:30.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate și cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge* recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023, *ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerațiuni:

6. În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) din Codul procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

7. Conform art. 448 alin. (1) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

9. Conform art. 469 alin. (1) pct. 17^1) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

10. Potrivit art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de

drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin. (1) pct. 1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art. 266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

11. Conform prevederilor art. 473^2 alin. (3) din Codul de procedură penală, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

12. Potrivit art. 473^4 alin. (3)-(5) din Codul de procedură penală, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473^2 alin.(3), preveniții sunt despăgubiți în conformitate cu art.385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă.

13. *Din materialele cauzei s-a constatat că*, **Pleșca Alexandr** a fost condamnat la 12.10.2022 de Judecătoria Soroca, sediul Central, fiind recunoscut vinovat de comiterea

infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3), cu aplicarea art. 85 CP fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare.

13.1. Conform Raportului anexat, **Pleșca Alexandr** a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în următoarea perioadă: 15.10.2021-08.02.2022, 03.01.2023 - prezent.

14. În continuare, cu referire la tardivitatea plângerii depuse de către condamnatul Pleșca Alexandr, invocată de recurent, Colegiul penal menționează că prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, a fost operat remediu la nivel național cu privire la constatarea și compensarea condițiilor precare de detenție din penitenciarele naționale.

În conformitate cu art. 473^2 alin. (1)-(5) Cod procedură penală, (1) Plîngerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante.

Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. (5) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd

nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

15. Colegiul Penal notează că potrivit art. 473[2] alin. (5) Cod procedură penală, plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului **se depune pe parcursul detenției** în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale **sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție**.

15.1. În contextul dat, Colegiul Penal având în vedere prevederile art. 473[2] alin. (5) Cod procedură penală, care a fost introdus prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, atestă că plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se depune în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sunt deținuți în astfel de condiții.

Astfel, art. 473[2] a fost introdus în Codul de procedură penală, prin Legea nr.272 din 29.11.2018, care a intrat în vigoare la 01.01.2019. Respectiv, în prezenta speță termenul de 6 luni de depunere a plîngerii referitoare la condițiile de detenție urmează a fi calculat de la data de 01 ianuarie 2019, adică data intrării în vigoare a prevederilor art. 473[2] Cod de procedură penală. Deci, plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului Plești Alexandr, instanța de fond în mod întemeiat a stabilit că, a fost depusă conform prevederile art. 473[2] alin. (5) din Codul de procedură penală.

În lumina celor expuse, Colegiul penal reține că în perioada deținerii lui **Plești Alexandr** în Penitenciarul nr.13 Chișinău, standardele minime de întreținere a condamnatului au fost respectate din toate punctele de vedere și nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante. Or, maltratarea trebuie sa atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3 CEDO. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă; el depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, consecințele sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei *(cauza Ostrovar c. Moldovei, hotărârea din 13 septembrie 2005).*

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 și 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de

ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m^2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Colegiul penal reține prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați, și anume pct. 464, potrivit căruia, fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții, astfel, contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța de fond, corect și-a întemeiat concluzia în baza rapoartelor organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05 – 11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

16. La fel, Colegiul penal ține să menționeze că, la constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza *Irlanda c. Regatului Unit*, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza *Ciorap c. Moldovei*, 19 iunie 2007, § 63).

17. Astfel, Colegiul penal atestă că, instanța de fond cercetând calitatea condițiilor de detenție în *Penitenciarului nr.13-Chișinău,* prin prisma celor invocate de către condamnatul **Pleșca Alexandr**, a celor anexate la materialele cauzei, cât și ținând cont de concluziile prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, temeinic a conchis asupra faptului că, condamnatul s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

18. Având în vedere cele menționate supra, rezultă că Pleșca Alexandru s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea

drepturilor omului și a libertăților în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău pe perioada: 15.10.2021-08.02.2022, 03.01.2023-02.10.2023 **în total fiind deținut pe o perioadă de 388 zile**.

În această ordine de idei, instanța de recurs menționează că, instanța de fond corect a constatat faptul că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, instanța consideră necesar, oportun și rezonabil de a fi dispusă reducerea pedepsei definitive stabilite lui Pleșca Alexandru, cu **76 (șaptezeci și șase) zile** *(prin calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție)*.

Iar cât privește perioada rămasă, și anume **8 (opt) zile** care nu poate fi redusă, instanța de fond justificat a considerat oportun acordarea condamnatului, a sumei de bani în mărime de **400 (patru) lei**, și anume o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

18.1. Subsecvent, Colegiul penal reține că, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate, iar în lipsa unor argumente plauzibile în cererea de recurs, se atestă că, în speță s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, or, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în penitenciarul menționat și în perioadele de timp indicate, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor.

19. Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, deși CtEDO recunoaște că proba de rele tratamente nu este ușor de a fi obținută, totuși alegațiile trebuie să fie justificate „dincolo de orice dubiu rezonabil” (Cauza *Alver c. Estoniei*, 08 noiembrie 2005, § 49; *Labita c. Italiei*, 06 aprilie 2000, § 121). Pentru a aprecia aceste probe, Curtea aplică, de obicei, standardul probațiunii „dincolo de orice dubiu rezonabil” (cauza *Irlanda c. Regatului Unit*, 18 ianuarie 1978, §161; cauza *Boicenco c. Moldovei*, 11 iulie 2006, §104; cauza *Breabin c. Moldovei*, 07 aprilie 2009, §49; cauza *Gurgurov c. Moldovei*, 16 iunie 2009, § 56). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza *Gorobeț c. Moldovei*; 11 octombrie 2011, § 50).

La fel, se reține faptul că la 28 februarie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat mai multe decizii în cauzele *Baban și alții c. Moldovei, Bulgacov și alții c. Moldovei, Cobîlceanu și alții c. Moldovei, Filat și alții c. Moldovei, Condreanu și alții c. Moldovei, Grigoraș și alții c. Moldovei și Talambuța și alții c. Moldovei*, unde reclamanții s-au plâns în fața Curții în baza art. 3 CEDO, invocând condițiile materiale inadecvate de detenție și, în unele cereri, lipsa asistenței medicale corespunzătoare, precum și lipsa unui remediu efectiv pentru realizarea drepturilor lor.

20. Așadar, contrar alegațiilor recurentului, Colegiul penal menționează că la examinarea plângerii condamnatului **Pleșca Alexandr** privind constatarea detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 ale Convenției pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, instanța de fond nu a comis careva erori, or, încheierea contestată este una justificată și motivată.

21. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

21.1. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

22. În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile.

23. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4), 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a), 472 din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Andrei Saracuța împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 octombrie 2023, în privința lui **Pleșca Alexandr**, *se respinge ca fiind nefondat.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***